

ПІБ: Ніколаєнко Оксана Іванівна / Nikolaienko Oksana Ivanivna

Співавтор: Саніна Вікторія Володимирівна

Назва публікації: Уніфікація латинськомовних термінів, що позначають назви некоронарогенних захворювань міокарда (ст. 320-323).

Рік публікації: 2023р. (06-09 червня)

Видавець / організація: International Science Group

Назва збірника: Матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції «Modern theories and improvement of world methods»; Гельсінкі, Фінляндія.

Ідентифікатор:

URL: <https://isg-konf.com/modern-theories-and-improvement-of-world-methods/>

ISBN – 979-8-88992-687-0

DOI: 10.46299/ISG.2023.1.22

UDC 01.1

The 22th International scientific and practical conference “Modern theories and improvement of world methods” (June 06 – 09, 2023) Helsinki, Finland. International Science Group. 2023. 543 p.

Мова публікації: українська

Ключові слова: уніфікація, латинськомовні медичні терміни, некоронарогенні захворювання міокарда, міокардит, кардіоміопатія, перикардит, ендокардит.

УНІФІКАЦІЯ ЛАТИНСЬКОМОВНИХ ТЕРМІНІВ, ЩО ПОЗНАЧАЮТЬ НАЗВИ НЕКОРОНАРОГЕННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ МІОКАРДА

Ніколаснко Оксана Іванівна,
старший викладач,

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Савіна Вікторія Володимирівна,
студентка,

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Медична галузь вважається однією з найпривабливіших терміносистем для дослідників. На сучасному етапі особливо важливою є проблема розвитку вмінь вільно та правильно володіти фаховою мовою, тому необхідно розширити знання про терміносистему, яка поєднує досягнення науковців різних поколінь.

Медицина не стоїть на місці, з'являються новітні методи діагностики хвороб, нетрадиційні методи їхнього лікування, отож, виникає потреба у творенні нових термінів, а також в їх уніфікації [1]. Самолісова О. й Ніколаєва А. зазначають, що «фахова термінологія повинна бути уніфікована і доведена до користувача у формі, яка б вимагала якнайменших зусиль у користуванні» [2, с. 203]. Створення медичних термінів є актуальним як сьогодні, так і раніше, оскільки більшість з них має іноземне походження, переважно латинське та давньогрецьке. Кардіологічна термінологія є важливою складовою наукових досліджень через те, що захворювання серця є однією з основних причин смерті у всьому світі.

Некоронарогенні захворювання міокарда (лат. *myocardium*, від грец. *μυος* – м'яз, *καρδιά* – серце) часто спостерігаються у клінічній практиці. В МКХ-10 визначено термінологію та номенклатуру цих захворювань [3]. Проте класифікації багатьох хвороб з цієї групи ще не уніфіковані, що вимагає детального відбору спеціалізованої термінології.

Підвищення інтересу до проблеми некоронарогенних захворювань серця в останні роки викликано їх зростаючою поширеністю серед населення різних країн, високою частотою тимчасової та стійкої непрацездатності, яка визначає соціальну значимість захворювань [4, с. 5].

Метою цього дослідження було уніфікувати латинськомовну термінологію, що використовується в сучасній кардіології, зокрема в її розділі, який присвячений некоронарним захворюванням серця.

До некоронарогенних захворювань міокарда належать міокардити, ендокардити, перикардити та кардіоміопатії.

Міокардит (лат. *myocarditis, idis f*) – запальне захворювання серцевого м'яза інфекційної, інфекційно-алергічної або інфекційно-токсичної природи, здебільшого пов'язане з імунними зсувами.

Класифікація міокардитів (VI Національний конгрес кардіологів України, 2000) [5]:

за перебігом виділяють:

- гострий (*acuta*),
- підгострий (*subacuta*),
- хронічний (*chronica*);

за локалізацією:

- дифузний (*diffusa*),
- вогнищевий (*focalis*);

за етіологією та патогенезом:

- ревматичний (*rheumatica*),
- інфекційний (*infectiosa*),
- алергічний (*allergica*).

Кардіоміопатії (лат. *cardiomyopathia, ae f*) традиційно визначають як групу захворювань міокарда невідомої етіології, котрі характеризуються структурною патологією міокарда та порушеною функцією серця.

Традиційно до ідіопатичних кардіоміопатій відносять чотири нозологічні форми:

- дилатаційна (*dilatativa*),
- гіпертрофічна (*hypertrophica*),
- рестриктивна (*restrictiva*),
- аритмогенна (*arrhythmogenica*).

Перикардит (лат. *pericarditis, idis f*) – первинне або вторинне запалення листків перикарда гетерогенної етіології, що, зазвичай, супроводжується накопиченням рідини у порожнині перикарда.

Класифікація перикардитів за етіологією (запропоновано Європейською асоціацією кардіологів, 2015 р.) [5]:

а) інфекційний перикардит (*pericarditis infectiosa*):

- вірусний (*viralis*),
- бактеріальний (*bacterialis*),
- грибовий (*funginalis*),
- паразитарний (*parasitaria*);

б) неінфекційний перикардит (*pericarditis noninfectiosa*);

в) ідіопатичний перикардит (*pericarditis idiopathica*).

Класифікація перикардитів за перебігом:

- гострий (*acuta*),
- підгострий (*subacuta*),
- хронічний (*chronica*);
- рецидивний (*recidiva*).

Морфологічна та патогенетична класифікація перикардитів:

- сухий (фібринозний) – *sicca (fibrinosa)*,
- ексудативний (випітний) – *exsudativa*,
- адгезивний (злипний) – *adhaesiva*,
- констриктивний (стискувальний) – *constrictiva*.

Класифікація за ступенем вираженості перикардального випоту:

- незначний або малий випіт (*exsudatum parvum*),
- помірний випіт (*exsudatum moderatum*),
- значний випіт (*exsudatum magnum*).

Інфекційний ендокардит (ІЕ) (лат. *endocarditis, idis f*) – захворювання інфекційної природи з переважною локалізацією збудника на ендокардіальній поверхні (клапани серця, пристінковий ендокард), ендотелії аорти та магістральних судин, а також на штучних внутрішньосерцевих матеріалах (протезовані клапани, електрокардіостимулятор, імплантований кардіовертер-дефібрилятор), що супроводжується, як правило, бактеріємією та ураженням інших органів і систем.

Класифікація ендокардитів за вираженістю інфекційного процесу:

- підгострий ІЕ (*endocarditis infectiosa subacuta*),
- гострий ІЕ (*endocarditis infectiosa acuta*).

Класифікація ендокардитів за вихідною характеристикою ураженого клапана:

- первинний ІЕ (*endocarditis infectiosa primaria*),
- вторинний ІЕ (*endocarditis infectiosa secundaria*),
- ІЕ протезованого клапана (*endocarditis infectiosa valvulae protesicae*).

Класифікація ендокардитів за локалізацією:

- ІЕ з ураженням лівих відділів серця (*endocarditis infectiosa cum laesione compartimentorum sinistrorum cordis*),
- ІЕ з ураженням правих відділів серця (*endocarditis infectiosa cum laesione compartimentorum dextrorum cordis*).

Збереження зрозумілості та стандартизація кардіологічної термінології є важливими аспектами для забезпечення ефективної комунікації. Використання міжнародних термінів, які походять з латинської мови, дозволить медичним фахівцям з різних країн спілкуватися однією мовою та добре розуміти один одного. Всесвітня асоціація кардіології (World Heart Federation) та Європейська асоціація кардіологів (European Society of Cardiology) є прикладами міжнародних організацій, які працюють над розробкою стандартів міжнародної кардіологічної термінології з метою забезпечення уніфікації та зрозумілості у використанні термінів.

Наше дослідження підтверджує, що використання латинської мови в міжнародній термінології кардіології відіграє суттєву роль у медичній практиці та дослідженнях у цій галузі. Це сприяє стандартизації термінів та забезпечує ефективну комунікацію між медичними фахівцями з різних країн. Міжнародна латинськомовна термінологія кардіології є невіддільною складовою міжнародного контексту вивчення та обговорення захворювань серця. Необхідно продовжувати дослідження у цьому напрямку, щоб забезпечити постійне вдосконалення міжнародної латинськомовної кардіологічної термінології й підвищити якість медичної практики та досліджень у цій галузі.

Список літератури:

1. Германович Г. Медичні терміни з компонентами карді(о)- та серце(е)- у сучасній українській мові / Галина Германович // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – 2016. – № 842. – С. 51–54.
2. Самолісова О. Поняття «термінологія» та деякі аспекти українського медичного термінотворення / О. Самолісова, А. Ніколаєва // Українська термінологія і сучасність. – Вип. VI. – 2005. – С. 201–204.
3. Довідник «Вікіпедія». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/>
4. Некоронарогенні захворювання міокарду. Розділ № 2. Патофізіологія органів і систем організму. Змістовний розділ: Патофізіологія системного кровообігу і зовнішнього дихання: метод. рекомендації з самостійної підготовки для студентів 3 курсу мед. ф-тів спеціальності 222 «Медицина» / Ю. М. Колесник [та ін.]; за ред. проф. Ю. М. Колесника. – Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018. – 86 с.
5. Некоронарогенні захворювання серця / Навч. посіб. Для студентів старших курсів та лікарів-кардіологів (за ред. Проф. Рішка М. В.). – Ужгород, 2019. – 77 с.
6. Merriam-Webster's Medical Desk Dictionary. – Revised Edition – Canada, 2005. – 918 p.
7. Rudzitis K. Terminologia medica. / In duobus voluminibus curavit E. Plandere. – 1 (A-L). – Riga: "Liesma", 1973. – 1039 p.
8. Rudzitis K. Terminologia medica. / In duobus voluminibus curavit E. Plandere. – 2 (M-Z). – Riga: "Liesma", 1977. – 866 p.
9. Terminologia Medica Polyglotta (in five languages) / Dr. med. Georgi Arnaudov. – Sofia, Bulgaria, 1964. – 1031 p.